

Shrnutí besedy Radotínská jezera: těžba zaèíná, co zde bude poté?

Datum a èas: 25. 10. 2011, 18:00 až 20:20 hod.

Místo: Jednací sál zastupitelstva, Praha 5

Poèet úèastníkù: 120 (z toho 15 zastupitelù z dotèených mìstských èástí, zástupci firmy Kámen Zbraslav a Øeditelství vodních cest)

Organizátoøi: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s., STUŽ, Arnika

VYJÁDØENÍ ZASTUPITELÙ MÌSTSKÝCH ÈÁSTÍ

V úvodní èásti diskuse zaznìla vyjádøení zastupitelù z Radotína, Velké Chuchle, Zbraslavi, Prahy 12 a Prahy 5. Z vyjádøení zástupcù mìstských èástí vyplývá, že:

- mìstské èásti celý zámìr pøipomínkují již delší dobu;
- neexistuje žádná koncepce a rùzným plánùm v oblasti chybí koordinace;
- chybí ucelené posouzení zámìru z hlediska dopadù na životní prostøedí;
- velkým problémem je èerná skládka v Lahovièkách na pozemcích spoleènosti Rekreaèní zóna Radotín – v zátopové zónì. Momentánnì není jasné, kdo pøesně je majitelem pozemku, na kterém je èerná skládka.
- Další problematickou oblastí jsou pozemky firmy Brudra, které jsou kontaminované zejména ropnými látkami.

PREZENTACE ODBORNÍKÙ

Jiøí Friedel, Povodí Vltavy: Celý zámìr vzniká 6 let. V roce 2005 zaèal na objednávku magistrátu Hydroprojekt projektovat rekreaèní zónu. V tu dobu nestál Pražský okruh, protipovodòová ochrana, nebyly tam hromady odpadù. Pùvodnì mìlo být investorem jezu Povodí, je to ale Øeditelství vodních cest. Projekt se vyvíjí, jez se stihuje. Zvali jsme sem dnes zástupce Odboru mìstského investora, ale nepøišel. Investorování oblasti je totiž v jejich režiì. V posuzování EIA z hlediska povodní a podzemních vod se uvažuje celé území jako celek – oba bøehy øeky. V roce 2008 se vše poèítalo na tehdy známá data. Z hlediska povodòových stavù jsou jezera oproti dnešku zlepšením. Existuje i posudek na proudinì podzemních vod.

Pavel Vrána, Èeský rybáøský svaz: Jez ohrožuje životní prostøedí, brání migraci a rozmnožování ryb a celkovì poškozuje ekosystém. V nadjezí by se zpomalil tok, zmìnìla teplota vody. Rybí pøechod není plnohodnotné øešení pro migraci. Do Berounky vytahují ryby ze studenìjší Vltavy a jarní migrace kaprovitých ryb je zde nejvíce v celé Praze. Elektrárna ohrožuje úhoøe a láká predátory, zejména kormorány, protože díky jezu øeka nezamrzá. MŽP øeší Berounku jako prioritnì prostupný vodní tok a nasazuje zde nákladem mnoha milionù chránìnou úhoøe, který je na seznamu CITES. Ve Francii na Loiøe jezy bourají, my tu chceme další stavìt.

Jiøí Svoboda, hydrogeolog: Projekt ohrožuje levný a bohatý zdroj kvalitní podzemní vody. Hrozí i zmìna odtokových pomìrù v pøípadnì povodní i jejich dùsledkù. Vodohospodáøsky nejhodnotnìjší èást území padne tížbou štìrkopískù. Je to megalomanský projekt vyvolaný ekonomickými zájmy. Štìrkopísek je nahraditelný, ale voda a proces její akumulace nikoliv. Zatím je štìrkopísek kryt nepropustnou vrstvou naplavenin a zvedeò je tak chránìna pøed neèistotami. Narušení prostoru tížbou otevøe vodní zdroj zneèìštìnì. Souèasný zpracovatel EIA v jedné zprávì navrhuje, že pokud se ukáží negativní dopady odkrytí, mùže být prostor po tížbi zasypán. To je nehorozánost, tímto zpùsobem nelze pùvodní stav zásob vody obnovit. Rekreaèní využití by mohlo být i

citlivé. Jez by urychlil eutrofizaci vody – vznikly by velké bezodtoké prostory. Ze začátku bude v jezerech dobrá kvalita vody, ale v horizontu 5 – 15 let se voda začne kazit a rekreační využití nebude možné.

Jiří Fencel, autorizovaný inženýr, STUŽ: Dobývací prostor má všechna báňská povolení. Hodnota ekosystémových služeb, které lokalita poskytuje, je mnohem vyšší než 240 korun za tunu štiřkopísku. Hodnota služeb poskytovaných ekosystémy za jediný rok se rovná zisku z vytižení celé oblasti. Jde o 30 milionů korun z každého hektaru tohoto území. Pokud jde o skládkování: skrytka nebude stačit na zaplnění prostor po těžbě, na kterých nebudou vznikat jezera. Bude proto potřebné dovážet materiál odjinud. Dále ztratíme ornou půdu, které v ČR denně již dnes mizí 14,5 hektaru.

Martin Skalský, Arnika: Oblast je odlišně řešena v konceptu nového územního plánu, v současném plánu a v navržených změnách územního plánu. Celé je to velmi podivné, protože není jasné, jaký má být výsledný stav. Arnika se účastní projednávání jak nového územního plánu, tak i změn. Podali jsme řadu připomínek a stále se k nim mohou připojovat i další lidé. Co můžeme ovlivnit, je výsledná podoba území, kterou určuje právní územní plán. Ještě na listopadovém zasedání zastupitelstva by se měl projednávat způsob vypořádání připomínek místních částí. Důležité na magistrátu je třeba sledovat. Zájemce můžeme informovat e-mailem o nových událostech.

PŘIPOMÍNKY OBČANŮ

Velká část besedy byla věnována pro diskusi a dotazy občanů. Obyvatelé řeší zejména následující problémy:

- Kvůli těžbě dojde ke zvýšení hluku a prašnosti v oblasti, která je již dost zatížena hlukem a prachem z dálnice. De facto zmizí další zóna klidu.
- V oblasti je úrodná půda a možný zdroj pitné vody, což jsou cenné zdroje, o které je škoda přejít.
- Stále dochází k „mrzačení“ řeky. Kdysi byl zrušen prostřední náhon v Radotíně, což zhoršilo povodeň na Berounce.
- Co se stane s plánovaným jezem, až přijdou ledy? Jez má být navíc na písku, voda ho může podemílat nebo obcházet. Dále hrozí, že na dálničním mostě se kvůli velké vodní ploše pod ním bude srážet vlhkost, v zimě bude most doslova pod ledem.
- Jaká bude kvalita vody v jezerech?
- Prvopočátkem devastace oblasti je černá skládka. Je třeba celý záměr promyslet, může dojít k nevratným změnám.
- Mluví se zde o rekreaci, ale dokonale zpracované jsou jen projekty těžby. Ani magistrát neví, co zde po ukončení těžby bude. Odbor ochrany prostředí zastavil posuzování EIA s tím, že to není potřeba, přitom sami písemně přiznávají, že ten projekt vůbec nechápu. Proč se to má celé vytižit, když k rekreaci by stačilo vytvořit jezera?
- Pokud se se budou ložiska zavážet inertními odpady, kdo ohlídá, že půjde pouze o inertní materiál.
- Kámen Zbraslav má těžít na pravém břehu, levý břeh je nevýhradním ložiskem a jde o soukromý projekt. Kdo je investorem? Nevíme. Majitel společnosti Rekreační zóna Radotín je neznámý a sídlí na Kypru. Bude tato kyperská společnost těžít štiřkopísek?
- Velkým problémem je černá skládka u Lahoviček - v únoru 2010 byl zpracována posudek Brudry – území bylo vyhodnoceno jako rizikové, v prostoru byly objeveny ropné látky, o měsíc později byl zpracována tou samou osobou nový posudek, podle něhož je vše v pořádku. Jsou tam složité majetkové poměry a situace je nejasná.
- Kolik % zisku bude Kámen Zbraslav platit na rekultivaci?
- Zástupci bytového družstva a majitelé domů v Radotíně: O projekt se zajímáme několik let, klademe otázky ale nedostáváme odpovědi. Těžba může probíhat 20 i 30 let. Podezíráme je z toho, že jezera nikdy nevzniknou. Ani nemůžou. Nikdo neví, co bude za 25 let, jak dopadne těžba a co přinese – obáváme se dopravy, prachu, vibrací. Bojíme se znehodnocení investice, když budeme bydlet vedle dolu. Nikdo nám nic nevysvětluje. Celý projekt působí megalomansky. Naše domy stojí na pískovém podloží, které není stabilní, obáváme se, že těžba může negativně ovlivnit stabilitu domů.